

ВАЗОРАТИ МОЛИЯИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ФАРМОИШ

аз « 04 » 04 соли 2024

№ 42

Дар бораи Нақшаи қарзгирии давлатӣ барои соли 2024

Мутобиқи банди 7 Стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 декабри соли 2023, №587 тасдиқ шудааст ва банди 12 Низомномаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 апрели соли 2015, №187 тасдиқ гардидааст,

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Нақшаи қарзгирии давлатӣ барои соли 2024 тасдиқ карда шавад (замима мегардад).

2. Сарраёсатҳои қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузори давлатӣ, буҷети давлатӣ ва хазинадории марказӣ Нақшаи дар банди 1 фармоиши мазкур пешбинишударо ҳамасола барои соли молиявии дахлдор таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод намояд.

Асос: Гузориши сарраёсати қарзи давлатӣ ва ҷалби сармоягузори давлатӣ ва банди 3 Ислоҳоти сиёсати молиявии рушди устувори Бонки Умумиҷаҳонӣ.

Вазир

Ф. Қаҳқорзода

Тасдиқ карда шуд
бо фармони Вазири молияи
Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 04 апрели соли 2024, № 42

Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

Нақшаи қарзгирӣ барои соли 2024

МУҚАДДИМА

1. Муқаддима

2. Дурнамоиҳои макроиқтисодӣ ва буҷетӣ

3. Талаботи умумии маблағгузорӣ

4. Нақшаи қарздиҳӣ

4.1. Қарзҳои беруна

4.2. Қарзҳои дохилӣ

5. Хизматрасонии қарзи давлатӣ

6. Кафолатҳои давлатӣ

7. Сохтор ва нишондиҳандаҳои сандуқи қарз

8. Хулоса

Замимаи 1. Нақшаи азхудкунии қарз

Замимаи 2. Ҷадвали барориши коғазҳои қиматноки давлатӣ

1. МУҚАДДИМА

Нақшаи солонаи қарзгирӣ барои соли 2024 (НСҚ) тавсиф мекунад, ки чӣ гуна эҳтиёҷоти маблағгузорӣ дар соли молиявии 2024 қонё карда мешавад. Мақсади таҳияи НСҚ ин баланд бардоштани шаффофият ва пешгӯии амалиёти идоракунии қарзи давлатӣ тибқи моддаи 11-и Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи қарзгирии давлатӣ ва қарзи аз ҷониби давлат кафолатдодашуда", ки принципҳои идоракунии қарзи давлатиро танзим мекунад, мебошад.

Мавҷудияти наشري нақшаи қарзгирӣ мубодилаи иттилоотро бо ҷонибҳои манфиатдор (бахусус мақомоти сиёсати пулию қарзӣ) барои танзими макроиктисодӣ осон мекунад ва ба сармоягузoron имкон медиҳад, ки сармоягузориҳои худро беҳтар ба нақша гиранд. Бо наشري НСҚ Вазорати молия сари вақт қонё гардонидани эҳтиёҷоти маблағгузории давлатро таъмин намуда, қарзгириро бо нархҳои пасттарини имконпазир бо дараҷаи оқилонаи хавф амалӣ ва илова бар ин, пешгӯии қарзгирии давлатиро афзоиш дода, ба рушди бозори қарзи дохилӣ мусоидат мекунад.

НСҚ мутобиқи мақсад ва вазифаҳои Стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 таҳия шуда, ба пешгӯиҳои макроиктисодӣ ва фискалӣ дар Бучети давлатии соли 2024 асос ёфтааст. Стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатӣ таносуби воситаҳои гуногунро, ки ҳангоми татбиқи стратегия истифода мешаванд, муайян мекунад ва НСҚ онҳоро мувофиқи талаботи маблағгузории солона бо арзишҳои номиналӣ бо назардошти дурнамои кӯтоҳмуддати макроиктисодӣ ва динамикаи бозори қарз табдил медиҳад. Дар нақшаи қарзгирӣ инчунин тақвими барориши коғазҳои қиматноки давлатӣ дар бозори дохилӣ пешбинӣ шудааст.

НСҚ бо дарназардшти дурнамои эҳтиёҷоти молиявии ҳукумат бо истифода аз маълумоте, ки дар вақти интишори ин ҳуҷҷат мавҷуд аст, омода шудааст, аз ҷумла тадбирҳои нави инкишофи бозори коғазҳои қиматноки давлатӣ ва дурнамои қарзгирӣ аз бозори дохилие, ки ба қонун дар бораи бучети давлатӣ барои соли 2024 дохил нашудаанд. Ҳисобҳо ба як қатор параметрҳои макроиктисодӣ ва дигар параметрҳо асос ёфтаанд, бинобар ин эҳтимоли аз нав дида баромадани НСҚ ба миён ояд.

2. ДУРНАМОИ МАКРОИҚТИСОДӢ ВА БУҶЕТӢ

Пас аз барқароршавии иқтисодиёт дар соли 2021, фаъолияти иқтисодӣ дар тӯли солҳои 2022 ва 2023 дар тамоюли мусбат боқӣ монд. Пешбинӣ шудааст, ки афзоиши воқеии ММД дар соли 2023 8,3 фоизро ташкил медиҳад, ки аз ҳисоби афзоиши саноат ва хизматрасонӣ, инчунин воридоти маблағҳои интиқоли аз муҳоҷирони қарорӣ вобаста

аст. Интизор меравад, ки Тоҷикистон рушди худро идома дода, рушди миёнаи воқеии ММД дар давраи миёнамӯҳлат ҳудуди 8 дарсад пешбинӣ шудааст.

Дар соли 2024 касри умумии буҷети давлатӣ 1,15 миллиард сомонӣ ё 0,8 дарсади ММД пешбинӣ шудааст. Ин аз талошҳои ҷорӣ муттаҳидсозии фискалӣ аз ҷониби ҳукумат сурат мегирад ва ба таносуби қарзи давлатӣ ба ММД, ки дар охири соли 2024 33,8 дарсади ММД-ро ташкил медиҳад, таъсири мусбат хоҳад дошт.

Дар ҷадвали 1 ҷамъбасти нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ барои соли 2024 нисбат ба солҳои 2023 ва 2022 оварда шудааст.

Ҷадвали 1. Нишондиҳандаҳои асосии макроиқтисодӣ

	2022 (меъёри муқаррар)	2023 (пешакӣ)	2024 (дуранмо)
ММД номиналӣ, миллион сомонӣ	115 739,4	130 791,5	143,945,0
Афзоиши ММД, %	8.0	8.3	8.0
Индекси дефлятори ММД, %	8.4	4.3	2.6
Даромади буҷети давлатӣ, миллион сомонӣ	36 056,8	43 151,4	42,956,5
Хароҷоти буҷети давлатӣ, миллион сомонӣ	35 338,9	41 281,3	44 108,0
Бақияи буҷети давлатӣ, млн сомонӣ	717,9	1870.1	- 1 151,6
Даромади буҷети давлатӣ, бо фоиз нисбати ММД	31.2	33,0	29.8
Хароҷоти буҷети давлатӣ, бо фоиз нисбати ММД	30.5	31.6	30.6
Бақияи буҷети давлатӣ, бо фоиз нисбати ММД	0.6	1.4	- 0,8
Содироти мол ва хизматрасонӣ, миллион доллари ИМА	2 142,0	2 200,0	2 720,0
Индекси миёнаи солони нархҳои истеъмолий, %	4.2	3.8	7.8
Қарзи давлатӣ, миллион доллари ИМА ¹	3 652,9	3 640.1	3 697,4
Қарзи берунии давлатӣ доллари ИМА	3 228.3	3 243.2	3 385,0
Қарзи давлатӣ бо фоиз нисбати ММД	34.8	30.2	33.9
Қарзи берунаи давлатӣ бо фоиз нисбати ММД	30.8	26.9	31.1

3. ТАЛАБОТ БА МАБЛАҒГУЗОРИИ УМУМӢ

Тибқи пешгӯиҳои охирин (бо назардошти дурнамои қарзгирӣ дар бозори дохилӣ, ки ба Қонуни Буҷети давлатӣ барои соли 2024 дохил нашудаанд) талаботи умумии маблағгузорӣ барои соли 2024 5380,6 миллион сомони ро ташкил медиҳад, ки ба 3,7%-и ММД баробар аст. Дар баробари ин, касри ибтидоии буҷети ҷумҳурӣ 3122,3 миллион сомонӣ, фоизҳо ва пардохти қарзи асосӣ аз рӯи қарзи давлатӣ мутаносибан 1068,1 миллион сомонӣ ва 3373,2 миллион сомони ро ташкил медиҳад.

¹Дар ин ҳуҷҷат нишондодҳо дар охири солҳои 2022 ва 2023 бар асоси қурби миёнаи солони расмӣ сомонӣ ба доллари ИМА ҳисоб карда шудаанд.

Талаботи умумӣ аз ҳисоби манбаъҳои ғайриқарзии маблағгузории каср ба маблағи 2183,0 миллион сомонӣ маблағгузорӣ карда мешавад. Ҷадвали 2 дар поён тахмини талаботи умумии маблағгузорӣ дар соли 2024-ро пешниҳод мекунад.

Ҷадвали 2. Талаботи умумии маблағгузорӣ дар соли 2024

	миллион сомонӣ	ба фоизи ММД
Даромадҳои буҷети ҷумҳуриявӣ (аз ҷумла грантҳо барои дастгирии буҷет ва маблағгузории лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ, ба истиснои қарзҳо барои маблағгузории лоиҳаҳо)	23 812,8	16.5
Хароҷоти аввалиндараҷаи буҷети ҷумҳуриявӣ (аз ҷумла ҳамаи лоиҳаҳои сармоягузории давлатӣ ва ба истиснои амалиётҳо бо ўҳдадориҳои қарзи давлатӣ (ба истиснои маблағҳое, ки барои хизматрасонии кафолатҳои давлатии берунӣ нигоҳ дошта мешаванд)	- 26 935,0	- 18.7
Мувозинати ибтидоии буҷети ҷумҳуриявӣ	- 3 122.3	- 2.2
Пардохти фоизҳо барои хизматрасонии қарзи давлатӣ	- 1 068,1	- 0,7
қарзи беруна	- 982,2	- 0,7
қарзи дохилӣ	- 85,9	- 0,1
Талаботи маблағгузории соф	- 4 190,4	- 2.9
Пардохти қарзи асосӣ аз руи қарзи давлатӣ	- 3 373,2	- 2.3
қарзи беруна	- 2 716,9	- 1.9
қарзи дохилӣ	- 656,3	- 0,5
Сарчашмаҳои ғайриқарзии маблағгузории касри:	2 183.0	1.5
Хусусигардонӣ ва ба иҷора додани моликияти ҷумҳуриявӣ	50,0	0,03
маблағҳои озоди буҷети ҷумҳуриявӣ ба ҳолати 01.01.2024.	100,0	0.1
нақшаи даромади буҷети ҷумҳуриявиро барзиёд иҷро кард	150,0	0.1
маблағҳои боқимонда аз грантҳо ва қарзҳо барои дастгирии буҷет	267,7	0.2
сарфаю сариштакорӣ аз конкурсҳои хариди давлатӣ	50,0	0,03
баргاردонидани қарзи асосӣ тавассути ўҳдадориҳо онд ба қарзҳои зерқарзӣ дар соли 2024	1 244,9	0,9
фурӯш ва иҷораи амволи собиқ ҷамъиятҳои саҳомии кушодаи «Агроинвестбанк» ва «Тоҷиксодиротбанк», ки ба моликияти давлатӣ гирифта шудаанд	320.4	0.2
Талаботи умумии маблағгузорӣ	- 5 380,6	- 3.7

Диаграммаи, ҳисобкунии талаботи маҷмуи маблағгузорӣ дар соли 2024 метавонад ба таври зерин пешниҳод карда шавад:

Диаграмма 1. Ҳисобкунии эҳтиёҷоти умумии маблағгузорӣ дар соли 2024

4. НАҚШАИ ҚАРЗГИРӢ

Нақшаи қарзгирӣ барои соли 2024 стратегияи қабулшудаи миёнамӯҳлати идоракунии қарзи давлатиро инъикос мекунад, ки таваҷҷӯҳи бештарро ба маблағгузори имтиёзнок барои кам кардани хароҷоти қарз, инчунин принципҳои нав ва воситаҳои бозори қарзи дохилро дар бар мегирад. Нақшаи қарзгирӣ ба манбаъҳои гуногуни маблағгузорӣ ва воситаҳои гуногун тақсим шудааст, ки тибқи стратегияи қабулшудаи миёнамӯҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 истифода мешаванд. Қисми асосии талаботи умумӣ аз ҳисоби қарзҳои беруна – 5039,6 млн. сомонӣ аз 5380,6 млн. сомонӣ маблағгузорӣ мешавад.

Бо дарназардошти тадбирҳои нави рушди бозори коғазҳои қиматноки давлатӣ ва дурнамои қарзгирӣ дар бозори дохилӣ дар назар аст, ки ҳаҷми қарзи умумии дохилӣ 480 миллион сомони ро ташкил диҳад.

Дар натиҷаи татбиқи ин барнома қарзҳои умумӣ аз ҳаҷми эҳтиёҷоти умумии маблағгузорӣ 139 миллион сомонӣ зиёд мешавад. Маблағи зиёдатӣ ҳамчун буфери молиявӣ - бо мақсади идоракунии гардиши пули нақд ва маблағгузори хароҷоти

рушди иҷтимоию иқтисодӣ, ки дар қонун дар бораи Бюҷети давлатӣ барои соли 2024 пешбинӣ нашудааст, истифода мешавад.

Ҷадвали 3. Маблағгузориҳои ҳаҷми умумӣ дар соли 2024

	МИЛЛИОН СОМОНӢ
Талаботи умумии маблағгузорӣ	- 5 380,6
Қарзҳои умумӣ	5 519,6
қарзҳои умумии беруна	5 039,6
қарзҳои умумии дохилӣ	480,0

Дар шароити соф ҳаҷми маблағгузорӣ танҳо аз ҳисоби маблағгузориҳои беруна ба маблағи 2322,7 млн. сомонӣ, ки 1,6 фоизи ММД-ро ташкил медиҳад, қонеъ гардонида мешавад. Дар ҳоле ки маблағгузориҳои софи дохилӣ дар сатҳи 0,2% ММД ҳоҷад буд. Дар ҷадвали 4 сохтори умумии маблағгузориҳои ҳолис барои соли 2024 оварда шудааст.

Ҷадвали 4. Маблағгузориҳои умумии соф дар соли 2024

	МИЛЛИОН СОМОНӢ	ба фоизи ММД
Маблағгузориҳои ҳолиси беруна	2 322,7	1.6
<i>аз ҷумла қарзҳои бозорӣ</i>	-	-
Маблағгузориҳои ҳолиси дохилӣ	- 176,3	- 0,1
<i>аз ҷумла қарзҳои бозорӣ</i>	300,0	0.2
Маблағгузориҳои умумии соф	2 146.4	1.5

4.1. ҚАРЗГИРИИ БЕРУНА

Қарзҳои нав танҳо дар шакли қарз ҷалб карда мешаванд, ҷойгиркунии нави коғазҳои қиматноки давлатӣ дар бозори байналмилалӣ сармоя пешбинӣ нашудааст. Қарзҳои нав асосан барои маблағгузориҳои лоиҳаҳои мавҷуда ва ба нақша гирифташуда истифода мешаванд. Ҷадвали 5 дар зер ва Замимаи 1 тақсими муфассали қарзҳои берунро пешкаш мекунанд.

Интизор меравад, ки дар соли 2024 Ҳукумат қарзи берунаи худро 141,8 миллион доллар, аз ҷумла 16,7 миллион доллар тавассути кафолатҳои беруна афзоиш диҳад.

Ҳаҷми умумии қарзҳо 5 039,6 миллион сомонӣ ё 381,5 миллион доллари амрикоиро (аз ҷумла тавассути кафолатҳои беруна – 50,8 миллион доллар) ташкил медиҳад. Аз маблағи зикршуда 4643,2 миллион сомонӣ дар доираи лоиҳаҳои сармоягузориҳои давлатӣ ва 396,4 миллион сомонӣ (30 миллион сомонӣ) боқимонда дар доираи қарзҳо барои дастгирии буҷет ҷалб карда мешаванд.

Пардохти маблағи асосӣ аз рӯи қарзи хориҷӣ 239,7 миллион доллари амрикоиро (аз ҷумла 34,1 миллион доллар тавассути кафолатҳои беруна) ташкил медиҳад.

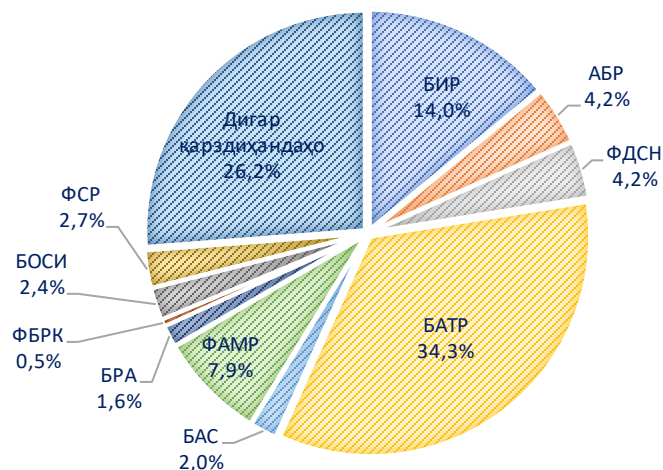
Ҷадвали 5. Маблағгузори беруна дар соли 2024

	млн. доллари ИМА
Маблағгузори ҳолиси беруна	141,8
Қарзҳои умумӣ (пардохт)	381,5
<i>Қарздиҳандагони бисёрҷониба</i>	<i>271,0</i>
Ассотсиатсияи байналмилалӣ рушд	16.2
Бонки Исломии Рушд	53.5
Фонди давлатҳои содиркунандаи нафт	16.0
Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	130.8
Бонки Аврупоии сармоягузорӣ	7.5
Фонди Авруосиёии муътадилгардонӣ ва рушд	30.0
Бонки рушди Авруосиё	6.0
Фонди байналмилалӣ рушди кишоварзӣ	2.0
Бонки осии сармоягузори инфрасохтор	9.0
<i>Қарздиҳандагони расмӣ дуҷониба</i>	<i>10.5</i>
Фонди Саудии рушд	10.5
<i>Қарзҳои нав, манбаъҳо бояд равшан карда шаванд</i>	<i>100,0</i>
<i>Бонкҳои тиҷоратӣ</i>	<i>-</i>
<i>Ҷойгиркунии қоғазҳои қиматноки давлатӣ</i>	<i>-</i>
Пардохти қарзи асосӣ	239,7
Қарзҳо	239,7
Қоғазҳои қиматноки давлатӣ	-

Қисми зиёди қарзҳо аз ҳисоби қарзҳои қарздиҳандагони бисёрҷониба – 71,0 фоизи ҳаҷми умумии қарзҳои беруна, аз ҷумла аз Бонки аврупоии таҷдид ва рушд – 34,3 фоиз, аз Бонки исломии рушд – 14,0 фоиз амалӣ карда мешавад.

Ду лоиҳаи нави сармоягузорӣ дар марҳилаи гуфтушунид қарор доранд (ниг. Ҷадвали 6 ва Замимаи 1) ва манбаъҳои маблағгузори онҳо бояд мушаххас карда шаванд. Ҳаҷми азхудкунии лоиҳаҳои мазкур 26,2 фоизи ҳаҷми умумии қарзҳои беруниро ташкил медиҳад.

Диаграммаи 2. Сохтори азхудкуни аз ҷониби қарздиҳандаҳо дар соли 2024 (бо фоиз)

Дар буҷети соли 2024 аз ҷониби ҳукумат азхудкунии 31 қарз пешбинӣ шудааст, ки аз ин 25 қарзи амалкунанда буда, ҷалби 6 қарзи боқимонда дар соли 2024 банақша гирифта шудааст. Тақрибан 65 фоизи ҳаҷми умумии пардохтҳо аз рӯи қарзҳои амалкунанда, амалӣ карда мешавад.

Ҷадвали 6. Ҷалби қарзҳои нав дар соли 2024

№.	Қарздиҳанда	Барномаи қарзӣ	Маблағи қарз, млн	Асбори қарз	Дурнамоии рушд барои соли 2024, млн доллари ИМА
1	Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи «Сохтмони роҳи Гулистон-Фарҳор-Панҷ-Дӯстӣ»	27	Динори Исломӣ	2.0
2	Фонди Саудии рушд	Лоиҳаи «Сохтмон ва таҷҳизонидани мактаб, марҳилаи 5»	75	Риоли Саудӣ	0.4
3	Фонди давлатҳои содиркунандаи нафт	Лоиҳаи "Сохтмони роҳи Гулистони Фарҳор"	10	Доллари ИМА	1.0
4	Фонди Авруосиёии муътадилгардонӣ ва рушд	Лоиҳаи «Дастгирии буҷети давлатӣ»	100	Доллари ИМА	30.0
5	Дигар қарздиҳандаҳо	Лоиҳаи «Сохтмони нерӯгоҳи барқии обии Роғун»	1 000	Доллари ИМА	100,0
6	Дигар қарздиҳандаҳо	Лоиҳаи «Сохтмони хатҳои интиқоли барқи 500 кВ Роғун-Суғд»	30	Доллари ИМА	-

Лоиҳаҳои афзалиятнок, аз қабili сохтмони нерӯгоҳи барқии обии Роғун, танҳо барои ҷалби қарзҳои имтиёзнок баррасӣ мешаванд.

7,9%-и ҳаҷми умумии қарзҳои беруна барои дастгирии буҷет аз рӯи қарзи нави Фонди Авруосиёии муътадилгардонӣ ва рушд ҷалб карда мешавад.

Дар доираи қарзҳо барои маблағгузориҳои лоиҳаҳо ба маблағи 351,5 миллион доллар, аз ҷумла аз ҳисоби қарзҳои амалкунанда 248,1 миллион доллар ё 70,6 фоиз, аз ҷумла:

- Лоиҳаи барқарорсозии долонҳои CAREC 2 ва 5 (Обигарм-Нуробод), ки аз ҷониби БАТР маблағгузорӣ мешавад – 53,4 миллион доллари ИМА,
- Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқӣ минтақавӣ (CASA-1000), ки аз ҷониби БАТР маблағгузорӣ мешавад – 35,1 миллион доллари ИМА,
- Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқӣ минтақавӣ (CASA-1000), ки аз ҷониби БИР маблағгузорӣ мешавад – 29,7 миллион доллари ИМА.

Диаграммаи 3. Сохтори азхудкунӣ аз рӯи мақсад ва ҳолати қарзҳо (млн доллари ИМА)

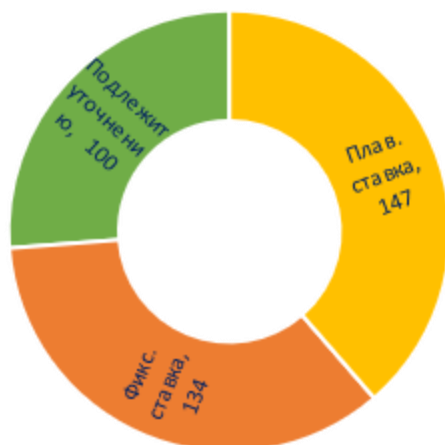
Интизор меравад, ки қисми зиёди азхудкунӣ аз рӯи қарзҳое, ки дар доираи лоиҳаҳои маблағгузорӣ дар соҳаҳои энергетика ва саноат (62,5 Ҷ), нақлиёт ва коммуникатсия (18,4 Ҷ) ва кишоварзӣ ва мелиоратсия (5,6 Ҷ) ҷалб шудаанд, анҷом дода шаванд. Қарзҳои бисёрсоҳа (7,9%) қарзҳоеро дар бар мегиранд, ки барои таъмини буҷет гирифта шудаанд.

Диаграммаи 4. Тақсими азхудкунӣ аз рӯи соҳаҳо (миллион доллари ИМА)

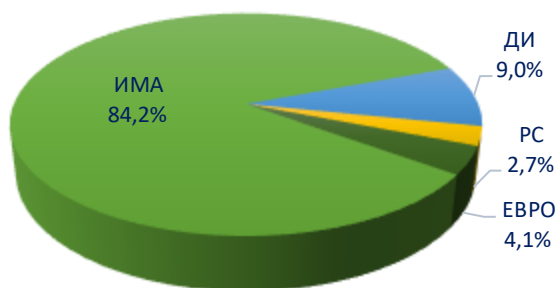
35,2 фоизи азхудкунии пешбинишуда аз ҳисоби қарзҳо бо фоизи муқарраршуда анҷом дода мешавад, ки ин ба сохтори сандуқи қарз аз ҷиҳати паст кардани хавфи фоизӣ таъсири мусбат мерасонад. Ду лоиҳаи нави сармоягузорӣ дар марҳилаи гуфтушунид қарор доранд (ниг. Ҷадвали 6 ва Замимаи 1) ва нави меъёри фоизӣ бояд мушаххас карда шавад.

Диаграммаи 5. Сохтори азхудкунӣ аз рӯи намуди фоизҳо (млн доллари ИМА)

Дар сохтори азхудкунии пешбинишуда бо асъори қарзӣ азхудкунӣ бо доллари ИМА (84,2%) бартарӣ доранд.

Диаграммаи 6. Сохтори азхудкунӣ аз рӯи асъори қарз

4.2. ҚАРЗГИРИИ ДОХИЛӢ

Дар соли молиявии 2024 қарзгирии умумӣ дар бозори дохилӣ танҳо аз ҳисоби қарздиҳии бозорӣ тавассути барориши вомбаргҳои давлатӣ тибқи талаботи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2 марти соли 2023 №76 «Дар бораи Қоидаҳои барориш ва гардиши қоғазҳои қиматноки давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» амалӣ карда мешавад. Ин талабот аз ҷониби Вазорати молия интишори ҷадвали барориши қоғазҳои

қиматноки давлатӣ ва муайян намудани шартҳои барориши коғазҳои қиматноки давлатиро бо назардошти нархҳои мавҷудай бозор, вазъи бозори молиявӣ (аз ҷумла талабот ва пешниҳод ба маҳсулоти молиявӣ) дар назар дорад, шароити макроиқтисодӣ: меъёри бозтамвили Бонки миллии Тоҷикистон, меъёрҳои ғоизии байнибонкӣ, таварруми солана ва дигар нишондиҳандаҳои аз ҷониби умум қабулшудаи бозор.

Барориши умумии вомбаргҳои давлатӣ тавассути музоядаҳо дар бозори аввалия баровардашуда дар соли 2024 480,0 миллион сомонӣ ё 0,33 ғоизи ММД-ро ташкил медиҳад. Ин пурра тавассути ду воситаи бозорӣ, аз ҷумла вомбаргҳои кӯтоҳмуддат (бо мӯҳлаташон зиёда аз се моҳ) ва вомбаргҳои миёнамуҳлат, ки тақрибан ба таносуби 75:25 тақсим мешаванд, пурра таъмин карда мешавад. Вомбаргҳои давлатӣ бо нархи арзон гузошта шуда, аз руи номинал бардошта мешаванд.

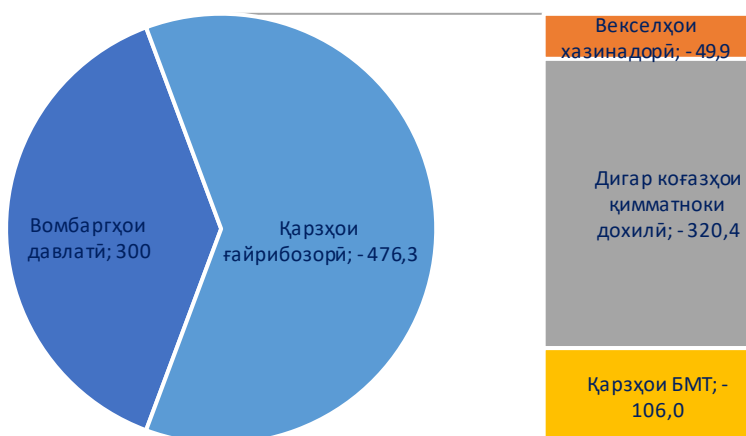
Маблағгузориҳои соф аз ҳисоби вомбаргҳои давлатии бозорӣ 300,0 миллион сомонро ташкил медиҳад.

Тавре ки дар ҷадвали 7 дар поён оварда шудааст, дар соли 2024 пардохти қарзи асосӣ аз рӯи қарзи дохилӣ 656,3 миллион сомониро ташкил медиҳад, ки аз он 49,9 миллион сомониро пардохтҳо оид ба векселҳои ҳазинадорӣ соли 2023 ва 180,0 миллион сомониро пардохтҳо оид ба вомбаргҳои кӯтоҳмуддати давлатӣ дар давоми соли 2024 баровардашуда ташкил медиҳанд. Ин боиси коҳиши ҳаҷми қарзи дохилӣ 176,3 миллион сомонӣ - аз 4303,4 миллион сомонӣ ба 4127,1 миллион сомонӣ мешавад.

Ҷадвали 7. Маблағгузориҳои дохилӣ дар соли 2024

	миллион сомонӣ	ба ғоиз нисбати ММД
Маблағгузориҳои софи дохилӣ	- 176,3	- 0,12
Қарзҳои умумӣ	480,0	0,33
Пардохти қарзи асосӣ	656,3	0,46
<i>векселҳои ҳазинавӣ</i>	49,9	0,03
<i>вомбаргҳои давлатӣ</i>	180,0	0,13
<i>дигар коғазҳои қиматноки дохилӣ</i>	320,4	0,22
<i>Қарзҳои Бонки милли</i>	106,0	0,07

Диаграммаи 7. Сохтори маблағгузории соф (млн. сомонӣ)

Дар замимаи 2 ҷадвали барориши қоғазҳои қиматноки давлатӣ барои соли 2024 оварда шудааст. Дарҳол пеш аз оғози ҳар семоҳа Вазорати молия дар сомонаи худ нақшаи семоҳаи ҷойгиркунии қоғазҳои қиматноки давлатиро бо нишон додани музояда, санаи ҳисоббаробаркунӣ ва пардохт, мӯҳлат, рамзи ISIN, ҳаҷми индикативии ҷойгиркунӣ, қурби купон (агар татбиқшаванда).

Дар сурати ба вуҷуд омадани шароити мусоид дар бозори қарзи дохилӣ ва зарурати маблағгузории иловагӣ, ҷойгиркунии умумии қоғазҳои қиматноки давлатӣ дар бозори аввалия метавонад дар доираи стратегияи миёнамӯҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 зиёд карда шавад, ки тибқи он маҳдудияти барориши қоғазҳои қиматноки давлатӣ барои соли 2024 0,41 фоизи ММД (590,2 млн. сомонӣ) мебошад.

Стратегияи миёнамӯҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 таҳияи харитаи миёнамӯҳлати рушди бозори қоғазҳои қиматноки давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистонро пешбинӣ мекунад, ки амалҳои асосии он аз инҳо иборатанд:

- тавсеаи бозори қоғазҳои қиматноки давлатӣ;
- пешбурди бозори қоғазҳои қиматноки давлатӣ;
- ҷорӣ намудани воситаҳои нави молиявӣ оид ба идоракунии қарз;
- барориши вомбаргҳои дарозмӯҳлат давлатии бо фоизҳои собит ва тағйирёбанда;
- такмил додани платформаи барориши қоғазҳои қиматноки давлатӣ;
- робитаҳои доимии эмитенти аз ҷониби Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва иштирокчиёни касбии бозори қоғазҳои қиматнок.

Он 100 фоиз дар асоси музояда ҷойгир кардани вомбаргҳои давлатӣ ва таъмини динамикаи мусбати афзоиши ҳиссаи вомбаргҳои давлатиро дар сохтори умумии барориши солонаи қоғазҳои қиматноки давлатӣ пешбини менамояд.

5. ХИЗМАТРАСОНИИ ҚАРЗИ ДАВЛАТӢ

Дар соли 2024 барои хизматрасонии қарзи бевоситаи давлатӣ 4441,3 миллион сомонӣ лозим аст, ки аз он пардохти қарзи асосӣ 3373,2 миллион сомонӣ (76,0 фоиз) ва пардохти фоизҳо 1068,1 миллион сомонӣ (24,0 фоиз) мебошад.

Ҳамзамон, нишондиҳандаҳои дар боло зикргардида аз нишондиҳандаҳои хизматрасонии қарзи давлатӣ дар Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Буҷети давлатӣ барои соли 2024» 240,0 миллион сомонӣ зиёданд, ки 49,9 миллион сомони ро пардохтҳо аз рӯи векселҳои хазинадорӣ соли 2023 (ки дар буҷети давлатии соли 2024 бо дарназардошти манбаъҳои маблағгузори каср аз ҳисоби маблағгузори соф аз фурӯши векселҳо ба маблағи 100 миллион сомонӣ) 180,0 миллион сомонӣ – пардохти вомбаргҳои кӯтоҳмуҳлати давлатӣ дар соли 2024 баровардашуда ва 11,1 миллион сомонӣ – фоизҳо аз рӯи вомбаргҳои давлатӣ. Ин дар пайи таҷдиди назар кардани дурнамои қарзгирӣ аз бозори дохилӣ пас аз тасвиби қонун дар бораи буҷети давлатӣ барои соли 2024 будааст.

Ҷадвали 8. Хизматрасонии қарзи давлатӣ дар соли 2024 (млн. сомонӣ)

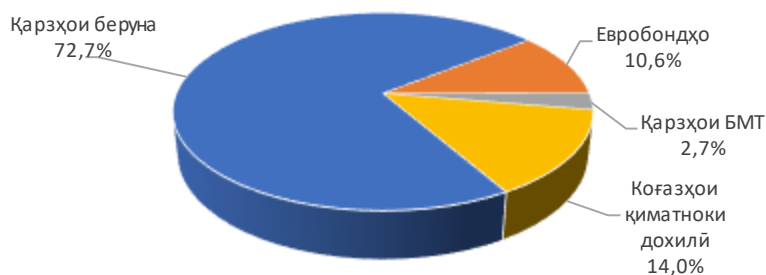
	Пардохти қарзи асосӣ	Пардохти фоизҳо	Хизматрасонии қарз*
Қарзи умумии давлатӣ	3 373,2	1 068.1	4 441,3
<i>Қарзи беруна</i>	<i>2 716,9</i>	<i>982.2</i>	<i>3 699,1</i>
Қарзҳои беруна	2 716,9	511,5	3 228.4
Қоғазҳои қиматноки давлатӣ	-	470,7	470,7
<i>Қарзи дохилӣ</i>	<i>656.3</i>	<i>85,9</i>	<i>742.2</i>
Қарзҳои Бонки милли	106,0	14.8	120.8
Қоғазҳои қиматноки давлатӣ	550.3	71.1	621.4

*ба истиснои маблағҳое, ки барои хизматрасонӣ ба кафолатҳои давлатии берунӣ ҷудо карда шудаанд.

Бо мақсади таъмини иҷрои саривақтӣ ва пурраи ӯҳдадорӣҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи кафолатҳои давлатӣ, ӯҳдадорӣи хизматрасонӣ, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаштааст, дар буҷети давлатӣ барои соли 2024 52,85 миллион сомонӣ захира карда шудааст.

Қисми асосии пардохтҳо (83,3%), барои пардохтҳо аз рӯи қарзи беруна: қарзҳои беруна ва евробондҳо пешбинӣ шудааст.

Диаграммаи 8. Сохтори хизматрасонии қарз аз рӯи воситаҳои қарзӣ (млн. сомонӣ)

64,8 фоизи ўҳдадориҳои қарз аз ҳисоби хароҷоти буҷети ҷумҳуриявӣ пардохт мешавад. Манбаъҳои маблағгузори қисми боқимондаи пардохтҳо аз ҳисоби шартномаҳои зерқарзӣ (28,0 фоиз) ва аз фурӯш ва иҷораи амволи давлатӣ (7,2 фоиз) мебошанд. Маблағи аз шартномаҳои зерқарзӣ воридшуда қисман (45,8 фоиз) пардохти маблағи асосии қарзи беруна ва аз фурӯш ва иҷораи амволи давлатӣ ба даст омада, пардохти қарзи дохилиро (48,8 фоиз) маблағгузорӣ мекунад.

Ҷадвали 9. Манбаъҳои маблағгузорӣ барои хизматрасонии қарз (млн. сомонӣ)

	Ҷамагӣ*	аз ҷумла аз ҳисоби маблағ		
		хароҷоти буҷет	ўҳдадориҳо аз руи қарзҳои зерқарзӣ	Фуруш ва иҷораи молу мулкҳои давлатӣ
Хизматрасонии қарз, ҷамъ	4 441,3	2 876,0	1 244,9	320.4
<i>Қарзи беруна</i>	<i>3 699,1</i>	<i>2 454,1</i>	<i>1 244,9</i>	-
Пардохти қарзи асосӣ	2 716,9	1 471,9	1 244,9	-
Пардохти фоизҳо	982.2	982.2	-	-
<i>Қарзи дохилӣ</i>	<i>742.2</i>	<i>421,8</i>	-	<i>320.4</i>
Пардохти қарзи асосӣ	656.3	335,9	-	320.4
Пардохти фоизҳо	85,9	85,9	-	-

*ба истиснои маблағҳое, ки барои хизматрасонӣ ба кафолатҳои давлатии берунӣ ҷудо карда шудаанд.

Сарфи назар аз манбаъҳои дар боло зикргардидаи маблағгузори пардохтҳои хизматрасонии қарз, Ҳукумат ўҳдадориҳои қарзии худро дар назди қарздиҳандагон, сарфи назар аз иҷрои ўҳдадориҳои онҳо аз ҷониби қарзгирандагон ва натиҷаҳои фурӯши амволи давлатӣ сари вақт ва пурра иҷро мекунад.

46,5 фоизи ҳаҷми умумии пардохтҳои пешбинишуда аз рӯи қарзи беруна тавассути қарздиҳандаҳои дуҷониба (аз он ҷумла 40,5 фоиз барои хизматрасонӣ ба қарзҳои ҚХ Хитой), 40,7 фоиз ва 12,7 фоиз аз ҳисоби қарздиҳандаҳои бисёрҷониба ва евробондҳо сурат мегирад.

Ҷадвали 10. Хизматрасонии қарзи бевоситаи давлатӣ дар соли 2024

миллион доллари ИМА	Пардохти қарзи асосӣ	Пардохти фоизҳо	Хизматрасонии қарз
Ҳамагӣ барои қарзи беруна	205.6	74.3	280.0
<i>Қарздиҳандаҳои бисёрҷониба</i>	<i>94.9</i>	<i>19.1</i>	<i>114.0</i>
Ассотсиатсияи Байналмилалӣ Рушд	21.0	4.0	25.0
Бонки Осиёи Рушд	18.0	4.2	22.3
Бонки Исломии Рушд	20.8	1.0	21.8
Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	5.2	1.8	7.0
Бонки Аврупои Таҷдид ва Рушд	16.9	4.2	21.2
Фонди Авруосиёи Муътадилгардонӣ ва Рушд	6.0	1.4	7.3
Бонки Аврупои Сармоягузорӣ	1.7	1.4	3.1
Бонки осӣи сармоягузори инфрасохтор	5.3	1.0	6.3
Фонди байналмилалӣ рушди кишоварзӣ	-	0.2	0.2
<i>Қарздиҳандаҳои расмӣ дуҷониба</i>	<i>110.7</i>	<i>19.6</i>	<i>130.3</i>
Фонди Кувайти Рушд	4.3	0.7	5.0
Фонди Саудии Рушд	7.7	1.4	9.1
Фонди Рушди Абу-Дабӣ	1.0	0.2	1.2
ЧХ Хитой – Эксимбанк	96.3	17.1	113.4
Олмон (KfW)	0.8	0.2	1.0
Фаронса	-	0.03	0.03
Дигар қарздиҳандаҳо	0.6	-	0.6
<i>Қоғазҳои қиматноки давлатӣ</i>	<i>-</i>	<i>35.6</i>	<i>35.6</i>

Дар муқоиса бо соли 2023 пардохти хизматрасонии қарз 352,1 миллион сомонӣ ё 8,6 фоиз зиёд мешавад. Афзоиши хароҷоти хизматрасонии қарз ба афзоиши номиналии қарзи давлатӣ, тағйирёбии сохтори қарз ва ноустувории меъёрҳои фоизии истинодӣ дар бозори байналмилалӣ сармоя вобаста аст.

Ҷадвали 11. Динамикаи хизматрасонии қарз дар солҳои 2022-2024

	2022 (воқеӣ)	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)
Хизматрасонии қарз, млн сомонӣ	3 252.4	4 089.2	4 441.3
<i>бо фоиз нисбати ММД</i>	<i>2.8</i>	<i>3.1</i>	<i>3.1</i>
<i>бо фоиз нисбати хароҷоти буҷети давлатӣ</i>	<i>9.2</i>	<i>9.9</i>	<i>10.1</i>
<i>бо фоиз нисбати даромади буҷети давлатӣ</i>	<i>9.0</i>	<i>9.5</i>	<i>10.3</i>
Пардохти фоизҳо, млн сомонӣ	791.0	1 161.8	1 068.1
<i>бо фоиз нисбати ММД</i>	<i>0.7</i>	<i>0.9</i>	<i>0.7</i>
<i>бо фоиз нисбати хароҷоти буҷети давлатӣ</i>	<i>2.2</i>	<i>2.8</i>	<i>2.4</i>
<i>бо фоиз нисбати даромади буҷети давлатӣ</i>	<i>2.2</i>	<i>2.7</i>	<i>2.5</i>

6. КАФОЛАТҲОИ ДАВЛАТӢ

Стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 пешниҳоди кафолатҳои нави давлатиро дар давраи амалистратегияи мазкур пешбинӣ намекунад. Ҳамзамон, ин дар Қонун дар бораи Бюҷети давлатӣ барои соли 2024 низ муқаррар шудааст, зеро барои пешниҳоди кафолатҳои давлатӣ дар соли бюҷетии 2024 маҳдудият муқаррар карда нашудааст, ки ин шартӣ ҳатмӣ барои додани кафолатҳои нави тибқи моддаи 24 Қонун дар бораи қарзи давлатӣ ва қарзи аз ҷониби давлат кафолатдодашуда мебошад.

Тибқи кафолатҳои давлатии беруна, бақияи қарз дар охири соли 2022 140,7 миллион доллари ИМА ё 1,3 фоизи ММД-ро ташкил дод. Пешбинӣ шудааст, ки дар давоми солҳои 2023 ва 2024 амалиёти зерин тибқи кафолати давлатии берунӣ анҷом дода мешаванд:

Ҷадвали 12. Пешгӯии кафолатҳои беруна дар солҳои 2023-2024

	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)
Азхудкунии нави, миллион доллари ИМА	18.1	50.8
Пардохти қарзи асосӣ, миллион доллари ИМА	20.2	34.1
Пардохти ғоизҳо, миллион доллари ИМА	7.9	2.7
Бақияи қарз, миллион доллари ИМА	138.6	155.4
Бақияи қарз, бо ғоиз нисбати ММД	1.1	1.4

Бо мақсади таъмини иҷрои саривақтӣ ва пурраи ӯҳдадорихои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи кафолатҳои давлатӣ, ӯҳдадорӣ хизматрасонӣ, ки ба Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаштааст, дар Бюҷети давлатӣ барои соли 2024 52,85 миллион сомонӣ захира карда шудааст.

Стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатӣ барои солҳои 2024-2026 коҳиши сатҳи хавфи устувории қарзи давлатиро тавассути коҳиш додани ҳиссаи қарзи кафолатдодашуда дар сохтори умумии сандуқи қарзи давлатӣ пешбинӣ мекунад. Пешбинӣ шудааст, ки то охири соли 2024 ҳиссаи қарзи берунаи кафолатдодашуда 4,2% аз ҳаҷми умумии қарзро ташкил медиҳад.

7. СОХТОР ВА НИШОНДИҲАНДАҲОИ САНДУҚИ ҚАРЗ

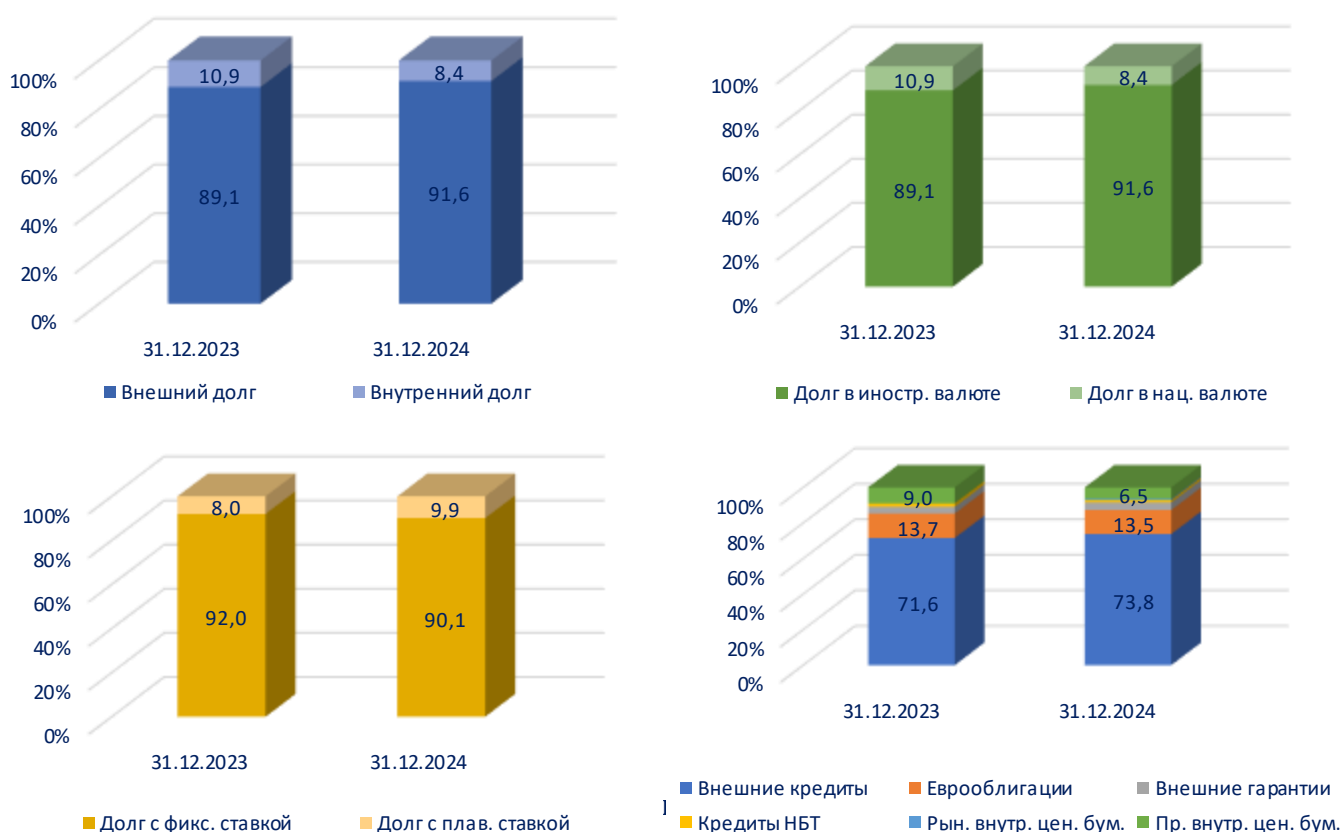
Ҷадвали 12 ва Диграммаи 9 дар зер тақсимои пешбинишудаи қарзи давлатӣ барои солҳои 2023 ва 2024 оварда шудаанд. Тавре ки нишон дода шудааст, қарзи умумӣ бо ғоиз нисбати ММД, сарфи назар аз афзоиши 57,3 миллион доллари ИМА ё 1,6 фоиз дар шакли номиналӣ аз 30,2 фоиз то 33,9 фоиз афзоиш меёбад, ки дар маҷмӯъ талаботи маблағгузори софро инъикос мекунад.

Ҷадвали 12. Сохтори қарзи давлатӣ

	миллион доллари ИМА		ба фоиз нисбати ММД	
	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)
Қарзи давлатӣ	3 640.1	3 697.4	30.2	33.9
қарзи беруна	3 243.2	3 385.0	26.9	31.1
қарзи дохилӣ	396.8	312.4	3.3	2.9

Тибқи стратегияи пешниҳодшудаи қарзгирӣ, қарзи беруна ҷузъи асосии қарзи умумӣ боқӣ мемонад, ки дар охири соли 2024 91,6% аз ҳаҷми умумии қарз пешбинӣ шуда, нисбат ба соли қаблӣ 2,5 банди фоизӣ афзоиш хоҳад ёфт. Бо дарназардошти он, ки тамоми қарзи беруна бо асъори хориҷӣ ва қарзи дохилӣ бо пули миллӣ ифода карда мешавад, сохтори асъории сандуқи қарз ба сохтори маҳалли ҷойгиршавӣ шабеҳ аст.

Диаграммаи 9. Сохтори қарзи давлатӣ

Ҳиссаи қарз бо фоизи муқарраршуда дар охири соли 2024 нисбат ба соли қаблӣ 1,9 банди фоизӣ коҳиш ёфта, 90,1 фоизро ташкил медиҳад.

Дар сохтори воситаҳои қарзӣ, воситаҳои ҷалбшуда аз сарчашмаҳои беруна – қарзҳои беруна ва евробондҳо – табиист, ки ҳиссаи бештарро соҳиб хоҳанд шуд: то охири соли 2024 мутаносибан 73,8% ва 13,5%.

Дар ҷадвалҳои 13 ва 14 ва диаграммаи 9 сохтори муфассали қарзи берунӣ ва дохилӣ оварда шудааст.

Ҷадвали 13. Сохтори қарзи берунаи давлатӣ (миллион доллари ИМА)

	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)	Фарқият бо %
Қарзи берунии давлатӣ	3 243.2	3 385.0	4.4
Қарзҳои бисёрҷониба	1 516.9	1 642.2	8.3
Қарзҳои расмӣ дучониба	1087.7	987.4	- 9.2
Қарзҳои нав (манбаъҳо муайян карда мешавад)	-	100.0	
Қоғазҳои қиматноки давлатӣ	500.0	500.0	-
Қафолатҳои давлатӣ	138.6	155.4	12.1

Диаграммаи 10. Сохтори қарзи берунии давлатӣ

Ҷадвали 14. Сохтори қарзи дохилии давлатӣ (млн. сомонӣ)

	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)	Фарқият бо %
Қарзи давлатии дохилӣ	4 303.4	4 127.1	- 4.1
Қарзҳои БМТ	741.0	635.0	- 14.3
Векселҳои хазинадорӣ	49.9	-	- 100.0
Вомбаргҳои давлатӣ	-	300.0	
Дигар коғазҳои қиматноки дохилӣ	3 512.5	3 192.1	- 9.1

Дар натиҷаи иҷрои нақшаи солонаи қарзгирӣ то охири соли 2024 ҳадафҳо ва нишондиҳандаҳои стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 ба таври умум иҷро хоҳанд шуд. Ягона истисно, чор нишондиҳанда хоҳад буд, ки маълумот дар бораи онҳо дар ҷадвали 15 дар зер бо ранги сурх нишон дода шудааст. Аммо бояд гуфт, ки тибқи пешгӯиҳои стратегияи идоракунии қарзи давлатӣ, то охири соли 2026 ин нишондиҳандаҳо ба арзишҳои мақсадноки муқарраршуда мувофиқ хоҳанд буд.

Ҷадвали 15: Ҳадафҳо ва нишондиҳандаҳои Стратегияи идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026

Нишондиҳанда	Арзиши ҳадаф	2023 (пешакӣ)	2024 (дурнамо)
Қарзи давлатӣ нисбат ба ММД	≤ 60%	30.2	33.9
Арзиши ҳозираи софи қарз ба ММД	30%	28.7	30.9
Сатҳи ҳадди ақали имтиёзнокӣ қарзҳои беруна (аз ҷумла грантҳо)	35%	35%	35%
Хизматрасонии қарзи берунаи давлатӣ нисбати содироти мол ва хизматрасонӣ	≤ 15%	11.2	11.6
Хизматрасонии қарзи берунаи давлатӣ нисбати даромадҳои буҷети ҷумҳуриявӣ	≤ 25%	6.9	14.7
Ҷиссаи миёнавазнии сандуқи қарз	≤ 3%	2.3	2.3
Давраи миёнаи ҷамъоварӣ	4-9 сол	8.1	5.5
Муҳлати миёнаи қарзи дохилӣ	4-7 сол	4.0	5.0
Коғазҳои қиматноки давлатӣ дар бозори ибтидоии баровардашуда, ки бояд дар давоми як сол пардохта шаванд (% аз ҳаҷми умумии барориш)	≥ 75%	-	37.5
Ҷиссаи қарзи дохилӣ	≥ 15%	10.9	8.4
Ҷиссаи қарзи меъёри муқарраршуда	≥ 85%	92.0	90.1
Ҷиссаи қарз бо асъори хориҷӣ	≤ 85%	89.1	91.6
Дар асоси музоядаҳо чойгир кардани вомбаргҳои давлатӣ	100%	100%	100%
Ҷиссаи вомбаргҳои давлатӣ дар сохтори умумии барориши солонаи коғазҳои қиматноки давлатӣ	Динамика и мусбӣ	+	+
Додани кафолатҳои давлатӣ	0 сомонӣ	0 сомонӣ	0 сомонӣ

ХУЛОСА

Дар натиҷаи татбиқи нақшаи мазкур то охири соли 2024 ҳадафҳо ва нишондиҳандаҳои стратегияи миёнамуҳлати идоракунии қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2024-2026 ба таври умум иҷро хоҳанд шуд. Ҳамзамон, тибқи стратегияи миёнамуҳлат ба инҳирофоти ночиз аз маҳдудиятҳои (лимитҳои) пешниҳодшуда иҷозат дода мешавад, ба шарте, ки онҳо хавфҳои иловагии молиявиро ба вуҷуд наоваранд.

Пешгӯӣ мешавад, ки то охири соли 2024 бақияи азхуднашуда аз рӯи қарзҳои беруна тақрибан 1,5 миллиард доллари ИМА-ро, аз ҷумла барои қарзҳои мавҷуда дар охири соли 2023 0,6 миллиард доллари ИМА-ро ташкил хоҳад дод.

Татбиқи тадбирҳои нигоҳдорӣ ва рушди бозори дохилии коғазҳои қиматноки давлатӣ ва табдил додани бозори дохилии молиявӣ ба манбаи устувор қонеъ гардонидани талаботи молиявии буҷети давлатӣ идома дода мешавад.

Маълумот дар бораи иҷрои ин барнома дар гузориши солона дар бораи вазъи қарзи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли 2024, ки дар сомонаи Вазорати молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр мешавад, инъикос хоҳад ёфт.

Дар сурати тағйироти назаррас дар параметрҳои макроиқтисодӣ ва шароити бозори қарз, Вазорати молия метавонад нақшаи мазкурро дар асоси воқеиятҳои нав таҷдиди назар кунад.

Нақшаи азхудкунии қарзҳои берунии давлатӣ аз ҷониби қарздиҳандаҳо

№.	Қарздиҳанда	Номи лоиҳа	Ҳолати қарз	Бахши иқтисодиёт	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асёри қарз	Пешгӯӣ, рушд дар соли 2024
1	Ассотсиатсияи Байналмилалӣ Рушд	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норақ, марҳилаи 1	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	100.00	Доллари ИМА	7.2
2		Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норақ, марҳилаи 1	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	69.14	Доллари ИМА	9.0
3	Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи дастгирии татбиқи Стратегияи миллии рушди маориф	Амалкунанда	Маориф	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	39.50	Доллари ИМА	11.3
4		Лоиҳаи беҳбуд бахшидан ба саломатии модару навзод дар ҷаҳонро ноҳияи вилояти Хатлон	Амалкунанда	Нигоҳдории тандурустӣ	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	14.95	Доллари ИМА	2.4
5		Беҳтар намудани ҳоҷагии об дар вилояти Хатлон	Амалкунанда	Ҳоҷагии қишлоқ ва мелиоратсия	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	15.00	Доллари ИМА	5.6
6		Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	46,60	Динори Ислонд	29.7
7		Лоиҳаи таълими касбӣ ва таълимии ноҳияҳои кӯҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Амалкунанда	Маориф	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	12.20	Динори Ислонд	2.5
8		Лоиҳаи «Сохтмони роҳи Гулистон-Фархор-Панҷ-Дӯстӣ»	Банақша гирифта шуда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	27.00	Динори Ислонд	2.0

№.	Қарздиҳанда	Номи лоиҳа	Ҳолати қарз	Бахши иқтисодиёт	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асёри қарз	Пешгӯй, рушд дар соли 2024
9	Фонди Саудии Рушд	Лоиҳаи «Сохтмон ва таҷҳизонидани мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ (марҳилаи 4)»	Амалкунанда	Маориф	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	131.25	Риоли Саудӣ	0.8
10		Беҳтар намудани хоҷагии об дар вилояти Хатлон	Амалкунанда	Хоҷагии қишлоқ ва мелиоратсия	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	93.75	Риоли Саудӣ	9.3
11		Лоиҳаи «Сохтмон ва таҷҳизонидани мактаб, марҳилаи 5»	Банақша гирифта шуда	Маориф	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	75.00	Риоли Саудӣ	0.4
12	Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	Лоиҳаи «Такмили идоракунии захираҳои об дар вилояти Хатлон»	Амалкунанда	Хоҷагии қишлоқ ва мелиоратсия	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	10.00	Доллари ИМА	4.7
13		Лоиҳаи барқарорсозии долонҳои CAAREC 2, 3 ва 5 (Обигарм-Нуробод)	Амалкунанда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	40.00	Доллари ИМА	10.4
14		Лоиҳаи "Сохтмони роҳи Гулистони Фархор"	Банақша гирифта шуда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	10.00	Доллари ИМА	1.0
15		Дастгирии татбиқи марҳилаи рушди маориф-2	Банақша гирифта шуда	Маориф	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	8.00	Доллари ИМА	-
16	Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Барқарор намудани стантсияи электрикии обии Қайроққум	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	125.00	Доллари ИМА	22.9
17		Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	110.00	Доллари ИМА	35.1
18		Лоиҳаи рушди нақлиёти чамъиятӣ дар шаҳри Хучанд	Амалкунанда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	17.50	Доллари ИМА	3.5

№.	Қарздиҳанда	Номи лоиҳа	Ҳолати қарз	Бахши иқтисодиёт	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асъори қарз	Пешгӯй, рушд дар соли 2024
19		Лоиҳаи барқарорсозии долонҳои CAREC 2 ва 5 (Обигарм-Нуробод)	Амалкунанда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	150.00	Доллари ИМА	53.4
20		Лоиҳаи коҳиши талафоти нерӯи барқ дар шаҳри Душанбе	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	25.00	Доллари ИМА	6.5
21		Лоиҳаи бо гармӣ таъмин кардани шаҳри Душанбе	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	5.00	Доллари ИМА	1.5
22		Лоиҳаи коҳиш додани талафоти нерӯи барқ дар вилояти Хатлон	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	20.00	Евро	4.2
23		Лоиҳаи барқарорсозии системаи обтаъминкунӣ ва канализатсияи ноҳияи Файзобод	Амалкунанда	Ҳоҷагии манзилию коммуналӣ	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	1.80	Евро	0.6
24		Лоиҳаи водопроводи шаҳри Кулоб	Амалкунанда	Ҳоҷагии манзилию коммуналӣ	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	7.50	Евро	3.1
25		Лоиҳаи «Сохтмони шоҳроҳи дуошёна дар чорроҳаи кӯчаҳои С.Шерозӣ ва Ҳ.Шерозӣ ба кӯчаи А.Қаҳҳорови ш.Душанбе пайваст»	Банақша гирифта шуда	Нақлиёт ва алоқа	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	60.00	Доллари ИМА	
26	Бонки Аврупоии Сармоягузорӣ	Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	70.00	Евро	7.5
27	Фонди Авруосиёии Муътадилгардонӣ ва Рушд	Лоиҳаи «Дастгирии буҷети давлатӣ»	Банақша гирифташуда	Бисёрсоҳавӣ	Дастгирии буҷет	Меъёри %-и муқаррар шуда	100.00	Доллари ИМА	30.0

№.	Қарздиҳанда	Номи лоиҳа	Ҳолати қарз	Бахши иқтисодиёт	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асъори қарз	Пешгўй. рушд дар соли 2024
28	Бонки Рушди Авруосиё	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норак, марҳилаи 1	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	40.00	Доллари ИМА	6.0
29	Фонди Байналмилалии Рушди кишоварзӣ	Лоиҳаи дастгирии кишоварзӣ дар асоси ҷомеа	Амалкунанда	Ҳоҷагии қишлоқ ва мелиоратсия	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	15.33	Доллари ИМА	1.4
30		Дастгирии кишоварзӣ дар рушди ҷомеа Марҳилаи 2	Амалкунанда	Ҳоҷагии қишлоқ ва мелиоратсия	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	6.75	Доллари ИМА	0.6
31	Бонки Осиёии Сармоягузории Инфрасохтор	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норак, марҳилаи 1	Амалкунанда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	60.00	Доллари ИМА	9.0
32	Дигар қарзидиҳандагон	Лоиҳаи сохтмони нерӯгоҳи барқи обии Роғун	Банақша гирифта шуда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Муайян карда мешавад	1.000.00	Доллари ИМА	100.0
33		Лоиҳаи «Сохтмони хатҳои интиқоли барқи 500 кВ Роғун-Сӯғд»	Банақша гирифта шуда	Энергетика ва саноат	Маблағгузории лоиҳа	Муайян карда мешавад	30.00	Доллари ИМА	-
ҲАМАЌИ									381.5

Нақшаи азхудкунии қарзҳои берунии давлатӣ аз руи соҳаҳои иқтисодиёт

№.	Бахши иқтисодиёт	Қарздиҳанда	Номи лоиҳаҳо	Ҳолати қарз	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асбори қарз	Пешгӯӣ, рушд дар соли 2024
1	Энергетика ва саноат	Бонки Осиёии Сармоягузории Инфрасохтор	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норақ, марҳилаи 1	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	60.00	Доллари ИМА	9.0
2		Бонки Рушди Авруосиё	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норақ, марҳилаи 1	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	40.00	Доллари ИМА	6.0
3		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Барқарор намудани стансияи электрикии обии Қайроққ ум	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	125.00	Доллари ИМА	22.9
4		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	110.00	Доллари ИМА	35.1
5		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи коҳиши талафоти нерӯи барқ дар шаҳри Душанбе	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	25.00	Доллари ИМА	6.5
6		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи бо гармӣ таъмин кардани шаҳри Душанбе	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	5.00	Доллари ИМА	1.5
7		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи коҳиш додани талафоти	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	20.00	Евро	4.2

Не.	Бахши иқтисодиёт	Қарздиҳанда	Номи лоиҳаҳо	Ҳолати қарз	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асъори қарз	Пешгӯй. рушд дар соли 2024
			нерӯи барқ дар вилояти Хатлон						
8		Бонки Аврупоии Сармоягузорӣ	Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	70.00	Евро	7.5
9		Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи интиқоли нерӯи барқи минтақавӣ (CASA-1000)	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри % -и муқаррар шуда	46.60	Динори Ислонд	29.7
10		Ассотсиатсияи Байналмилалӣи Рушд	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норак, марҳилаи 1	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри % -и муқаррар шуда	100.00	Доллари ИМА	7.2
11		Ассотсиатсияи Байналмилалӣи Рушд	Лоиҳаи азнавсозии нерӯгоҳи барқи обии Норак, марҳилаи 1	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри % -и муқаррар шуда	69.14	Доллари ИМА	9.0
12		Дигар қарздиҳанда	Лоиҳаи сохтмони нерӯгоҳи барқи обии Роғун	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри % -и муқаррар шуда	1.000.00	Доллари ИМА	100.0
13		Дигар қарздиҳанда	Лоиҳаи «Сохтмони хатҳои интиқоли барқи 500 кВ Роғун-Суғд»	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри % -и муқаррар шуда	30.00	Доллари ИМА	-
14	Нақлиёт ва алоқа	Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи рушди нақлиёти ҷамъиятӣ дар шаҳри Хуҷанд	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	17.50	Доллари ИМА	3.5

Не.	Бахши иқтисодиёт	Қарзидиҳанда	Номи лоиҳаҳо	Ҳолати қарз	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асъори қарз	Пешгӯй. рушд дар соли 2024
15		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи барқарорсозии долонҳои CAREC 2 ва 5 (Обигарм-Нуробод)	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	150.00	Доллари ИМА	53.4
16		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи «Сохтмони шоҳроҳи дуошёна дар чорроҳаи кӯчаҳои С.Шерозӣ ва Х.Шерозӣ ба кӯчаи А.Қаҳҳорови ш.Душанбе пайваст»	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	60.00	Доллари ИМА	
17		Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи «Сохтмони роҳи Гулистон-Фархор-Панҷ-Дӯстӣ»	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	27.00	Динори Иломӣ	2.0
18		Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	Лоиҳаи барқарорсозии долонҳои CAAREC 2, 3 ва 5 (Обигарм-Нуробод)	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	40.00	Доллари ИМА	10.4
19		Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	Лоиҳаи "Сохтмони роҳи Гулистони Фархор"	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	10.00	Доллари ИМА	1.0

Не.	Бахши иқтисодиёт	Қарздиҳанда	Номи лоиҳаҳо	Ҳолати қарз	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асёри қарз	Пешгӯй. рушд дар соли 2024
20	Маориф	Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи дастгирии татбиқи Стратегияи миллии рушди маориф	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	39.50	Доллари ИМА	11.3
21		Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи таълими касбӣ ва таълимии ноҳияҳои кӯҳии Ҷумҳурии Тоҷикистон	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	12.20	Динори Исломӣ	2.5
22		Фонди Саудии рушд	Лоиҳаи «Соҳтмон ва таҷҳизонидани мактабҳои таҳсилоти ҳамагонӣ (марҳилаи 4)»	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	131.25	Риоли Саудӣ	0.8
23		Фонди Саудии рушд	Лоиҳаи «Соҳтмон ва таҷҳизонидани мактаб, марҳилаи 5»	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	75.00	Риоли Саудӣ	0.4
24		Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	Дастгирии татбиқи марҳилаи рушди маориф-2	Банақша гирифта шуда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	8.00	Доллари ИМА	-
25	Хочагии қишлоқ ва мелиоратсия	Бонки Исломии Рушд	Бехтар намудани хочагии об дар вилояти Хатлон	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	15.00	Доллари ИМА	5.6
26		Фонди Байналмилалӣ Рушди кишоварзӣ	Лоиҳаи дастгирии кишоварзӣ дар асоси ҷомеа	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	15.33	Доллари ИМА	1.4

№.	Бахши иқтисодиёт	Қарздиҳанда	Номи лоиҳаҳо	Ҳолати қарз	Мақсади қарз	Навъи раванд	Маблағи қарз, млн	Асёри қарз	Пешгӯй. рушд дар соли 2024
27		Фонди Байналмилалӣи Рушди Кишоварзӣ	Дастгирии кишоварзӣ дар рушди ҷомеа Марҳилаи 2	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	6.75	Доллари ИМА	0.6
28		Фонди Саудии Рушд	Бехтар намудани хоҷагии об дар вилояти Хатлон	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	93.75	Риоли Саудӣ	9.3
29		Фонди Давлатҳои Содиркунандаи Нафт	Лоиҳаи «Такмили идоракунии захираҳои об дар вилояти Хатлон»	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	10.00	Доллари ИМА	4.7
30	Идораи хоҷагии манзилию коммуналӣ	Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи барқарорсозии системаи обтаъминкунӣ ва канализатсияи ноҳияи Файзобод	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	1.80	Евро	0.6
31		Бонки Аврупоии Таҷдид ва Рушд	Лоиҳаи водопроводи шаҳри Кулоб	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и тағйирёбанда	7.50	Евро	3.1
32	Нигоҳдории тандурустӣ	Бонки Исломии Рушд	Лоиҳаи беҳбуд бахшидан ба саломатии модару навзод дар ҷаҳор ноҳияи вилояти Хатлон	Амалкунанда	Маблағгузории лоиҳа	Меъёри %-и муқаррар шуда	14.95	Доллари ИМА	2.4
33	Бисёрсоҳавӣ	Фонди Аврусиёии Муътадилгардонӣ ва Рушд	Лоиҳаи «Дастгирии буҷети давлатӣ»	Банақша гирифта шуда	Дастгирии буҷет	Меъёри %-и муқаррар шуда	100.00	Доллари ИМА	30.0
ҶАМАЌӢ									381.5

График выпусков государственных ценных бумаг на 2024 год

ЯНВАРЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ФЕВРАЛЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

МАРТ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

АПРЕЛЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

МАЙ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ИЮНЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ИЮЛЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

АВГУСТ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

СЕНТЯБРЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ОКТАБРЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

НОЯБРЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ДЕКАБРЬ

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	ВС
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

 выпуск краткосрочных облигаций
 выпуск среднесрочных облигаций
 выпуск краткосрочных и среднесрочных облигаций